Проект !

# З А К О Н

## ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА ЧУЖДЕНЦИТЕ В РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

(Обн., ДВ, бр. 153 от 1998 г.; изм. и доп., бр. 70 от 1999 г., бр. 42 и 112 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 37 и 103 от 2003 г., бр. 37 и 70 от 2004 г., бр. 11, 63 и 88 от 2005 г., бр. 30 и 82 от 2006 г., бр. 11, 29, 52, 63 и 109 от 2007 г., бр. 13, 26, 28 и 69 от 2008 г., бр. 12, 32, 36, 74, 82, 93 и 103 от 2009 г., бр. 73 от 2010 г., бр. 9 и 43 от 2011 г., бр. 21 и 44 от 2012 г., бр. 16, 23, 52, 68, 70 и 108 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 15, 33, 97, 101 и 103 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г., бр. 14, 24, 56 и 77 от 2018 г., бр. 1, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г., бр. 17, 28, 44, 60, 89 и 98 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 22 от 2022 г., бр. 8 и 67 от 2023 г., бр. 39 и 79 от 2024 г. и бр. 52 от 2025 г.)

**§ 1**. В чл. 7а се създава ал. 2-3

„(2) В производствата по скрининг съгласно Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2024/1356“ определеният от ДСП представител може да отговаря за не повече от тридесет непридружени ненавършили пълнолетие лица едновременно.

(3) Представителят следва да притежава необходимите умения и експертен опит, включително във връзка със специалните потребности и отношението към ненавършилите пълнолетие лица и да действа по начин, който гарантира висшия им интерес.

**§ 2.** В чл. 8, ал. 4 думите „която прилага изцяло достиженията на правото от Шенген“ и запетаята след тях се заличават.

**§ 3.** В чл. 10, ал. 1, т. 10 думите „Република България“ се заменят с „на страните от Шенгенското пространство“.

**§ 4.** В чл. 17, ал. 6 се изменя така:

„(6) При влизане и при напускане на територията на Република България през граничните контролно-пропускателни пунктове, органите за граничен контрол полагат печат в паспорта или в заместващия го документ за пътуване на чужденеца. Не се полага печат в паспорта или в заместващия го документ за пътуване на чужденец, на който данните се въвеждат в СВИ при преминаването.“

**§ 5.** Създава се Глава втора „б“ с чл. 21л и чл. 21м:

„Глава втора „б“

СКРИНИНГ СЪГЛАСНО „РЕГЛАМЕНТ (ЕС) 2024/1356“ И ГРАНИЧНА ПРОЦЕДУРА ЗА ВРЪЩАНЕ.

„Чл. 21л. (1) Скрининг се прилага за чужденците, определени в чл. 5 и чл. 7 от Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година

за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2024/1356“.

(2) Скринингът по чл. 5 и чл. 7 от Регламент (ЕС) 2024/1356 се извършва в центрове за скрининг и в подходящи за целта места в зоната за отговорност на Главна дирекция „Гранична полиция“. По време на производството чужденците могат да се настаняват в центровете и в подходящите за целта места въз основа на заповед за настаняване, издадена от директора на Главна дирекция „Гранична полиция“ или оправомощено от него длъжностно лице.

(3) Скринингът по чл. 7 от Регламент (ЕС) 2024/1356 се извършва в центрове за скрининг към дирекция „Миграция“ и подходящи за целта места в СДВР/ОДМВР. По време на производството чужденците могат да се настаняват в центровете към дирекция „Миграция“, когато е налице опасност от укриване или заплаха за обществения ред и здраве въз основа на заповед за настаняване, издадена от директора на дирекция „Миграция“, съответния директор на областна дирекция към МВР или оправомощено от тях длъжностно лице.

(4) При настаняването по ал. 2 и 3 се отчитат специалните потребности на уязвимите и на непридружените малолетни и непълнолетни лица.

(5) Редът за извършване на скрининг и настаняването на чужденци в центрове за скрининг и в подходящи за целта места се определят с правилника за прилагане на закона.

(6) Органите за скрининг могат да ограничат достъпа на неправителствени организации, предоставящи съвети и консултации на чужденците по време на скрининга, когато това е необходимо за защита на националната сигурност и при заплаха за обществения ред.

(7) На чужденците в производство по скрининг се предоставя информация, съгласно чл. 11 от Регламент (ЕС) 2024/1356.

Чл. 21м (1) Гранична процедура за връщане се прилага за чужденците, определени в чл. 1 на Регламент (ЕС) 2024/1349 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за установяване на процедура на границата за връщане и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1148, наричан по-нататък „Регламент (ЕС) 2024/1349“

(2) По време на производството чужденците се настаняват от органите по чл. 44, ал. 1 в центровете към дирекция „Миграция“, когато е налице опасност от укриване, ако избягват или възпрепятстват подготовката за връщане или процеса на извеждане от страната или представляват риск за обществения ред, обществената сигурност или националната сигурност.

(3) Гранична процедура за връщане се извършва в центрове на дирекция „Миграция“ при условията на Регламент (ЕС) 2024/1349 и в изпълнение на наложена принудителна административна мярка по реда на чл. 41а, ал. 1 и 2.

(4) Чужденци, чиято молба за убежище или международна закрила на границата е била отхвърлена и не е разрешено влизане на територията на страната, с изключение на непридружените малолетни и непълнолетни лица, може да се настаняват съгласно чл. 5 на Регламент (ЕС) 2024/1349.

**§ 6.** В чл. 23 се създава нова ал. 3

„(3) Чужденците пребивават на територията на държавите членки, в това число в Република България, краткосрочно - до 90 дни в рамките на всеки 180 - дневен период, предшестващ всеки ден от престоя.

**§ 7.** В чл. 24 се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 1, т. 13 след думата „законодателство“ се поставя запетая и се добавя „включително - до завършването им на средна степен на образование, когато са записани в редовна форма на обучение, но за срок не по-късно от края на календарната година, в която завършват“.

2. В ал. 2 думите „или на обичайното пребиваване“ се заменят с „и на обичайното пребиваване“.

3. Създава се ал. 14:

„(14) В случаите по ал. 1, т. 1, Агенцията по заетостта изпраща в срок от три работни дни от получаване на разрешението за работа по електронен път на Държавна агенция „Национална сигурност“ копие от представените документи, послужили като основание за издаване на разрешение от органите на Министерство на труда и социалната политика за извършване на работа от чужденец като командирован или изпратен в рамките на предоставяне на услуги на територията на Република България, ведно с копие на разрешението за работа.“

**§ 8** . В чл. 24и се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 4 се правят следните изменения:

а) в изречение второ думите „заявлението се подава не по-късно от два месеца преди изтичане на разрешения срок на продължително пребиваване“ се заменят със „срокът за подаване на заявлението е до два месеца преди изтичане на пребиваването му“;

б) в изречение трето думите „за произтичащите от него права и задължения за чужденеца“ се заменят с „включително относно условията за влизане и пребиваване в страната, както и за правата, задълженията и правната защита на чужденеца и на членовете на неговото семейство“;

в) създава се изречение четвърто: „При първоначално кандидатстване за разрешение по ал. 1 чужденецът, който няма разрешено право на пребиваване на територията на страната трябва да пребивава извън територията на Република България, с изключение на случаите по ал. 3.“.

2. В ал. 5 се правят следните изменения:

а) в т. 2 думите „или от държавата“ се заменят с „и от държавата“;

б) в т. 3 накрая се добавя „от отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на МВР се извършва проверка на място, когато са налице основателни съмнения, че чужденецът няма да живее на декларирания от него адрес“;

в) точка 6 се отменя;

г) точка 7 се изменя така:

„7. справка-декларация, подписана от работодателя, за:

а) средносписъчната численост на наетите по трудово правоотношение от местния работодател в предходните 12 месеца;

б) общият брой на гражданите на трети държави наети по трудово правоотношение от местния работодател към месеца, предхождащ месеца на подаване на заявлението;“.

3. В ал. 8, в изречение първо думите „и на териториалните дирекции на Държавна агенция „Национална сигурност“ се заличават, а в изречение трето след думата „чужденецът“ се добавя „с разрешено право на продължително пребиваване“.

4. В ал. 11, в изречение първо думите „като документите по ал. 5, т. 5 се изпращат и в оригинал“ се заличават, в изречение трето след думите „приложените документи“ се поставя запетая и се добавя „в срока по изречение първо“, а думите „а в случаите по ал. 15 - в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1“ се заличават.

5. В ал. 12 след думите „изпълнителния директор на Агенцията по заетостта“ се добавя „или оправомощено от него длъжностно лице“.

6. В ал. 14 се създава изречение второ:

„Заявленията, производствата по които не са прекратени, и приложените към тях документи, ведно с положителното становище на Агенцията по заетостта, в случаите, когато чужденецът е извън територията на страната, се изпращат от дирекция „Миграция“ в срок три дни от получаване на становището на Държавна агенция „Национална сигурност“, която в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1 изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“.“

7. В ал. 18 думите „не може да бъде по-дълга от два месеца, като при фактическа и правна сложност този срок може да бъде продължен с два месеца“ се заменят със „се провежда в рамките на 90 дни от датата на подаване на заявлението, като по изключение при фактическа и правна сложност този срок може да бъде продължен с 30 дни“.

8. Създава се нова ал. 20:

„(20) Периодът на безработица не е основание директорът на дирекция „Миграция“ или оправомощено от него длъжностно лице да отнеме „Единното разрешение за пребиваване и работа“, когато общия период на безработица не превишава три месеца в рамките на срока на валидност на документа за пребиваване или не превишава шест месеца, когато гражданинът на трета държава е притежавал „Единно разрешение за пребиваване и работа“ в продължение на повече от две години. В срок до 7 работни дни след прекратяване на трудовото правоотношение, чужденецът - притежател на „Единно разрешение за пребиваване и работа“ е длъжен да се регистрира в Агенцията по заетостта и да уведоми за това дирекция „Миграция“, съответно отдел/сектори/групи „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи в срок до 3 дни след регистрацията. Периодът на безработица се удължава до три месеца, в случаите, за които компетентен орган е установил, че притежателят на „Единно разрешение за пребиваване и работа“ е бил подложен на особено експлоататорски условия на труд. Ако безработен притежател на единно разрешение намери нов работодател в рамките на допустимия период на безработица, посочен в настоящата алинея, чужденецът може да остане на територията на Република България до издаване или отказ за издаване на „Единно разрешение за пребиваване и работа“, дори ако допустимият период на безработица е изтекъл.“

9. Създават се ал. 21 - 23:

„(21) Алинея 1 не се прилага за чужденци:

1. които са членове на семейство на гражданин на държава - членка на Европейския съюз, на държава - страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство, или на Конфедерация Швейцария, които по силата на сключени международни договори с Европейския съюз имат право на свободно движение;

2. които са командировани или изпратени в рамките на предоставяне на услуги - за срока на командироването или изпращането;

3. които са кандидатствали или са получили разрешение за лице, преместено при вътрешнокорпоративен трансфер;

4. които са кандидатствали или са получили разрешение за сезонен работник;

5. които са подали молба за временна закрила в Република България и очакват решение по своя статут или които се ползват с временна закрила в Република България или в друга държава-членка на ЕС;

6. които са подали молба за международна закрила в Република България и очакват решение по своя статут или които се ползват от международна закрила в Република България;

7. ползващи се с правата по чл. 29, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците;

8. с разрешение за дългосрочно или постоянно пребиваване в Република България;

9. чието извеждане от страната е спряно на фактическо или правно основание;

10. които са кандидатствали или са получили разрешение за извършване на дейност на свободна практика в Република България;

11. посочени в чл. 88 от Кодекса на търговското корабоплаване.

(22) Чужденецът може да смени работодателя си за срока на действие на разрешението по ал. 1 след като е работил за първия работодател не по-малко от шест месеца. Чужденецът може да смени работодателя си преди изтичане на шестмесечния срок, когато Изпълнителна агенция „Главна инспекцията по труда“ разполага с данни за установени нарушения на трудовото законодателство, извършени от първия работодател през периода на трудовото правоотношение с чужденеца, и тези данни са предоставени на дирекция „Миграция“ при наличие на отправено от последната запитване. При смяна на работодател, новият работодател или упълномощено от него лице или чужденецът подава лично заявление за смяна на работодател в дирекция „Миграция“ или в отдел/сектор/група „Миграция“ при областните дирекции на Министерството на вътрешните работи, като към заявлението се прилагат документите по ал. 5, т. 1, т. 3-4, т. 6-9 и т. 12, а при промяна на длъжността и т.5 и т.10, като приложение намират условията/изискванията по ал. 9 - 14.

(23) Когато срокът на валидност на документа на притежател на Единно разрешение за пребиваване и работа изтече по време на процедурата за подновяване, чужденецът може да остане на територията на Република България, до вземане на решение по заявлението за подновяване. Оспорването на решението не е основание чужденецът да остане на територията на страната.“

10. Досегашната ал. 20 става ал. 24.

**§ 9.** В чл. 24к се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 8, т. 9 думите „или от държавата“ се заменят с „и от държавата“.

2. В ал. 9 думите „и на Държавна агенция „Национална сигурност“ се заличават.

3. В ал. 12 думите „а в случаите по ал. 17 - в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1“ се заличават.

4. В ал. 16 се създава изречение трето:

„Заявленията, производствата по които не са прекратени, и приложените към тях документи, след получаване на положителното становище на Агенцията по заетостта, в случаите, когато чужденецът е извън територията на страната, се изпращат в срок от три дни от дирекция „Миграция“ на Държавна агенция „Национална сигурност“, която в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1 изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“.“

**§ 10.** В чл. 24л, ал. 2 се създава изречение второ „В случаите по ал. 1, Агенция по заетостта изпраща, в срок от три работни дни от регистрацията на сезонната заетост, по електронен път на Държавна агенция „Национална сигурност“ копие от подадената от работодателя и регистрирана от Агенция по заетостта декларация за осъществяване на сезонна заетост, ведно с копие от пълномощното на работодателя, в случай, че е приложено към преписката.“

**§ 11.** В чл. 26 се създава ал. 14:

„(14) Отказва се продължаване срока на пребиваване по чл. 24, ал. 1 за чужденци, които не са пребивавали в страната най-малко половината от разрешения им предходен срок на пребиваване, с изключение на чужденците, получили пребиваване на основание чл. 24, ал. 1, т. 7, т. 10, т. 13 , т .17, т. 18 и т. 21“.

**§ 12.** В чл. 33к се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 5, т. 2 думите „или от държавата“ се заменят с „и от държавата“.

2. В ал. 8 думите „а в случаите по ал. 13 - в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1“ се заличават.

3. В ал. 9 след думите „Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта“ се добавя „или оправомощено от него длъжностно лице“.

4. В ал. 12 се създава изречение трето:

„Заявленията, производствата по които не са прекратени, и приложените към тях документи, след получаване на положителното становище на Агенция по заетостта, в случаите, когато чужденецът е извън територията на страната, се изпращат от дирекция „Миграция“ в срок от три дни на Държавна агенция „Национална сигурност“, която в срок до три дни след даване на становище по заявлението за виза по чл. 15, ал. 1 изпраща писмено становище по чл. 41, ал. 1, т. 2 от Закона за Държавна агенция „Национална сигурност“.“

**§ 13.** В чл. 33л се създава ал. 10:

„(10) Чужденец, притежаващ валидна синя карта на ЕС, издадена от държава членка, която не прилага изцяло достиженията на правото от Шенген, има право на влизане и престой с цел извършване на служебна дейност в една или няколко втори държави членки за срок до 90 дни в рамките на период от 180 дни въз основа на синята карта на ЕС и на валиден документ за пътуване. Когато притежателят на синя карта на ЕС пресече вътрешна граница, за която проверките все още не са премахнати, за да влезе във втора държава членка, която прилага изцяло достиженията на правото от Шенген,

втората държава членка може да изиска от притежателя на синя карта на ЕС да представи доказателства за работната цел на престоя. Втората държава членка не изисква друго разрешение за извършването на служебна дейност освен синята карта на ЕС.

**§ 14.** В чл. 33п се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал. 6, т. 2 думите „или от държавата“ се заменят с „и от държавата“.

2. В ал. 10 след думите „Изпълнителният директор на Агенцията по заетостта“ се добавя „или оправомощено от него длъжностно лице“.

**§ 15**. Създава се чл. 33х:

„Чл. 33х. В случаите, когато Агенцията по заетостта не уведоми в сроковете по чл. 24и, ал. 12, чл. 24к, ал. 13, чл. 24л, ал. 7, чл. 33к, ал. 9 и чл. 33п, т. 10 дирекция „Миграция“ за нередовности в документите и за необходимост от предоставяне на допълнителни документи от заявителя, се приема, че документите са редовни и няма необходимост от предоставяне на допълнителни документи. Изпращане на писмо за нередовност от Агенция по заетостта към дирекция „Миграция“ след изтичане на сроковете по изречение първо не поражда правни последици.“

**§ 16.** Създава се чл. 33ц:

„Чл. 33ц. Отрицателното становище на Изпълнителния директор на Агенция по заетостта или на оправомощено от него длъжностно лице за предоставяне на достъп до пазара на труда се съобщава на заявителя от Агенцията и подлежи на самостоятелно обжалване чрез Агенция по заетостта по реда на АПК. При обжалване Агенцията по заетостта уведомява дирекция „Миграция“, която спира административното производство по заявлението за пребиваване до окончателното произнасяне по оспорването. В случай, че отрицателното становище не е обжалвано в срок, както и след приключване на оспорването с влязъл в сила акт, Агенция по заетостта изпраща на дирекция „Миграция“ съответното становище за достъп до пазара на труда, за продължаване производството по заявлението за пребиваване.“

**§ 17.** В чл.39б се правят следните изменения и допълнения:

1. В ал.1 след думите „по чл.39а, ал.1, т.1 и 2“ се добавя „и в решението по чл.41а, ал. 1 и 2“;

2. В ал. 2 думите „издал заповедта по ал. 1“ се заменят с „наложил принудителната административна мярка“;

3. В ал. 3 думите „издал заповедта по ал. 1“ се заменят с „наложил принудителната административна мярка, с изключение на случаите по чл. 41а“.

**§ 18**. В чл. 40, ал. 1 се правят следните изменения и допълнения:

1. Точка 6 се изменя така:

„6. се установи, че чужденецът, получил разрешение за дългосрочно пребиваване, е отсъствал от територията на държавите членки на Европейския съюз, за период от 12 последователни месеца, освен в случаите на обявено извънредно положение или на разрешено постоянно пребиваване по чл. 25г; срокът на обявено извънредно положение не се счита за отсъствие на чужденеца, получил разрешение за дългосрочно пребиваване, от територията на държавите членки на Европейския съюз, за период от 12 последователни месеца;“.

2. Създават се т. 24 и 25:

„24. се установи, че чужденецът, получил разрешение за постоянно пребиваване, не е пребивавал на територията на Република България през предходната календарна година най-малко 6 месеца и един ден;

25. се установи, че чужденецът, получил пребиваване по чл. 24и, не е изпълнил задължението си да уведоми дирекция „Миграция“, отдел/сектори/групи „Миграция“ при ОДМВР в случаите по чл. 24и, ал. 20, след регистрация в Агенция по заетостта.“

**§ 19.** В чл. 41 се правят следните изменения и допълнения:

1. т. 4 се изменя така:

„4. по отношение на чужденец с отказано или отнето убежище, след писмено потвърждение от Държавната агенция за бежанците;

2. създава се т. 7:

7. чужденец, който е върнат в Република България след поемане на отговорност като компетентна държава да разгледа молбата му за международна закрила, декларира, че не желае закрила от Република България.

**§ 20.** Член 41а се изменя така:

„Чл. 41а (1) С решението за отказ, прекратяване или отнемане на международна закрила и в случаите на прекратяване на производството по Закона за убежището и бежанците, председателят на Държавната агенция за бежанците при Министерския съвет налага принудителна административна мярка „Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“

(2) С решението, с което молбата за международна закрила, разгледана в ускорено производство, се отхвърля като явно неоснователна, интервюиращият орган при Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет, налага принудителна административна мярка „Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“.

(3) В решението по ал. 1 и 2 се посочва държавата, в която мярката ще бъде изпълнена. При настъпване на основателни причини, данните относно държавата могат да бъдат променяни от органа, издал решението, по предложение на органите, отговорни за изпълнение на мярката.“

(4) Алинея 1 и 2 не се прилагат, когато спрямо чужденеца има наложена принудителна административна мярка по 39а, т. 2 и 3 или когато чужденецът има разрешено право на пребиваване в Република България.

(5) На чужденец, на когото е наложена принудителна административна мярка по чл. 41, може да му бъде издаден Европейски пътен документ за връщане съгласно изискванията на Регламент (ЕС) 2016/1953 на Европейския парламент и на Съвета от 26 октомври 2016 г. за утвърждаване на Европейски пътен документ за връщането на незаконно пребиваващи граждани на трети държави и за отмяна на Препоръката на Съвета от 30 ноември 1994 г. (ОВ, L 311/13 от 17 ноември 2016 г.) по ред, определен с правилника за прилагане на закона.

**§ 21.** В чл. 44, ал. 5 думите „издал заповедта за налагане на принудителната административна мярка,“ се заменят с „наложил принудителната административна мярка, с изключение на органите по чл. 41а“.

**§ 22.** В чл. 48 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „от 500 лв. до 5000 лв.“ се заменят с „от 300 евро до 2600 евро“.

2. В ал. 3 думите от „от 1000 лв. до 10 000 лв.“ се заменят с „от 550 евро до 5200 евро“, а думите „от 4000 лв. до 40 000 лв.“ се заменят с „от 2050 евро до 20500 евро“.

**§ 23.** В чл. 48а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „от 1000 лв.“ се заменят с „от 550 евро“.

2. В ал. 2 думите „на 3000 лв.“ се заменят с „на 1550 евро“.

3. В ал.3 думите „на 9000 лв.“ се заменят с „на 4650 евро“.

**§ 24.** В чл. 48б се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „от 100 лв. до 1000 лв.“ се заменят с „от 60 евро до 550 евро.

2. В ал. 2 думите „от 500 лв. до 5000 лв.“ се заменят с „от 300 евро до 2600 евро“.

3. В ал. 3 думите „от 1000 лв. до 10 000 лв.“ се заменят с „от 550 евро до 5200 евро“.

**§ 25.** В чл. 49 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „до 3000 лв. се заменят с „до 1550 евро“.

2. В ал.2 думите „от 1000 лв. до 6000 лв.“ се заменят с „от 550 евро до 3100 евро“, а думите „от 20 000 лв.“ се заменят с „от 10 300 евро“.

**§ 26.** В чл. 49а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „от 3000 лв. до 6000 лв.“ се заменят с „от 1550 евро до 3100 евро“.

2. В ал. 2 думите „от 6000 лв. до 10 000 лв.“ се заменят с „от 3100 евро до 5200 евро“.

**§ 27.** В чл. 50 се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „до 500 лв.“ се заменят с „до 300 евро“.

2. В ал. 2 думите „от 200 лв. до 1000 лв.“ се заменят с „от 110 евро до 550 евро“.

**§ 28.** В чл. 51 думите „от 2000 лв. до 10 000 лв.“ се заменят с „от 1100 евро до 5200 евро“.

**§ 29.** В чл. 51а се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „от 100 лв. до 500 лв.“ се заменят с „от 60 евро до 260 евро“.

2. В ал. 2 думите „от 200 лв. до 1000 лв.“ се заменят с „от 110 евро до 550 евро“.

3. В ал. 3 думите „от 200 лв. до 1000 лв.“ се заменят с „от 110 евро до 550 евро“.

4. В ал. 4 думите „от 400 лв. до 2000 лв.“ се заменят с „от 210 евро до 1100 евро“.

**§ 30.** В чл. 51б се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „от 100 лв. до 500 лв.“ се заменят с „от 60 евро до 260 евро“.

2. В ал. 2 думите „от 500 лв. до 2500 лв.“ се заменят с „от 260 евро до 1300 евро“.

3. В ал. 3 думите от 200 лв. до 1000 лв.“ се заменят с „от 110 евро до 550 евро“.

4. В ал. 4 думите „от 1000 лв. до 5000 лв.“ се заменят с „от 550 евро до 2600 евро“.

**§ 31.** В чл. 52, ал.1 думите „до 500 лв.“ се заменят с „до 260 евро“.

**§ 32**. В § 1 от Допълнителните разпоредби се създават т. 37 и 38:

„37. „работник от трета държава“ е гражданин на трета държава, който пребивава законно на територията на Република България и който е получил достъп до пазара на труда съгласно българското законодателство.

38. „особено експлоататорски условия на труд“ са условия на труд, включително условия, произтичащи от основана на пола или друга дискриминация, при които е налице драстично несъответствие с условията за наемане на работа на законно наетите работници, което например засяга здравето и безопасността на работниците и накърнява човешкото достойнство.“

Преходни и заключителни разпоредби

**§ 33.** „Принудителна административна мярка „Връщане до страна на произход, страна на транзитно преминаване или трета страна“ се налага от органите по чл. 44, ал. 1 от ЗЧРБ спрямо чужденец, по отношение на когото, преди влизане в сила на този закон, има издадено и влязло в сила решение за отказ, прекратяване или отнемане на международна закрила, както и в случай, че производството по Закона за убежището и бежанците е прекратено с влязло в сила решение и чужденецът не е поискал разглеждането на молбата му да бъде довършено, след писмено потвърждение от Държавната агенция за бежанците при Министерски съвет и при условие, че спрямо чужденеца няма наложена ПАМ по чл.39а, т. 2 и 3.“

**§ 34.** В Закона за трудовата миграция и трудовата мобилност ( обн., ДВ, бр. 33 от 2016 г.; изм. и доп., бр. 97 от 2016 г., бр. 97 от 2017 г., бр. 24 от 2018 г., бр. 34 от 2019 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 41 от 2022 г., бр. 8 от 2023 г. и бр. 52 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 12 се правят следните допълнения:

а) в ал. 1 се създават т. 3 и 4:

„3. работодателят не осъществява икономическа дейност или дейността му е прекратена чрез ликвидация или поради несъстоятелност;

4. когато на работодателя, който е подизпълнител, изпълнителят, чийто пряк подизпълнител е работодателят, както и всеки следващ изпълнител, чиито подизпълнители са те, с влязъл в сила акт на компетентен орган, се установи нарушение към наетия на работа чужденец, за което те отговарят заедно с работодателя или вместо него за всички задължения, произтичащи от закона.“;

б) Създава се нова ал. 2:

„(2) В случай че достъпът до пазара на труда бъде отнет по вина на работодателя, той дължи на гражданина на трета държава обезщетение. Плащането е дължимо и може да се търси по реда на Гражданския процесуален кодекс.“.

2. В чл. 15, ал. 1 след думите „изпълнителния директор на Агенцията по заетостта“ се добавя „или от оправомощено от него длъжностно лице“.

3. Член 16 се отменя.

4. В чл. 17, ал. 1 след думите „изпълнителния директор на Агенцията по заетостта“ се добавя „или от оправомощено от него длъжностно лице“.

5. В чл. 28, ал. 2 се изменя така:

„(2) В случаите по ал. 1 с чужденеца се сключва писмен договор за наем, в който са уредени условията за наем на жилището. Предвидената в договора наемна цена трябва да е съобразена с получаваното от сезонния работник възнаграждение и с качеството на жилището и не може да се приспада автоматично от възнаграждението на сезонния работник.“

6. В чл. 31, ал. 1 след думите „изпълнителния директор на Агенцията по заетостта“ се добавя „или от оправомощено от него длъжностно лице“ и се поставя запетая.

7. В чл. 41, ал. 5 и 6 се изменят така:

„(5) За издаване и продължаване на разрешението работодателят или местното лице, приемащо на работа лицата по чл. 40, ал. 2, т. 1 и 2, внася такса в размер на 204.52 евро.

(6) За преиздаване на разрешението по чл. 40, ал. 1 поради загубване, повреждане или унищожаване на документите се заплаща такса в размер 102.26 евро.“.

8. В чл. 45, ал. 3 и 4 се изменят така:

„(3) За издаване и продължаване на разрешението кандидатът внася такса в размер на 204.52 евро.

(4) За преиздаване на разрешението по чл. 44, ал. 1 поради загубване, повреждане или унищожаване на документите се заплаща такса в размер 102.26 евро.“

9. В чл. 75 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите „от 1500 до 10 000 лв.“ се заменят с „от 766,94 до 5 112,92 евро“, а думите „от 3000 до 20 000 лв.“ се заменят с „от 1 533,87 до 10 225,84 евро“;

б) в ал. 2 думите „от 10 000 до 20 000 лв.“ се заменят с „от 5 112,92 до 10 225,84 евро“.

10. В чл. 75а се правят следните изменения;

а) в ал. 1 думите „от 500 до 5000 лв.“ се заменят с „от 255,65 до 2 556,46 евро“;

б) в ал. 2 думите „от 2000 до 20 000 лв.“ се заменят с „от 1 022,58 до 5 112,92 евро“;

в) в ал. 4 думите „от 1000 до 10 000 лв.“ се заменят с „от 511,29 до 5 112,92 евро“, а думите „от 4000 до 40 000 лв.“ се заменят с „от 2 045,17 до 20 451,68 евро“.

11. В чл. 76 се правят следните изменения:

а) в ал. 2 думите „5000 лв.“ се заменят с „2 556,46 евро“, а думите „от 5000 до 10 000 лв.“ се заменят с „от 2 556,46 до 5 112,92 евро“;

б) в ал. 3 думите „2500 лв.“ се заменят с „1278,23 евро“, а думите „от 2500 до 5000 лв.“ се заменят с „от 1 278,23 до 2 556,46 евро“.

12. В чл. 77 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите „от 750 до 7500 лв.“ се заменят с „от 383,47 до 3 834,69 евро“;

б) в ал. 2 думите „от 3000 до 30 000 лв.“ се заменят с „от 1 533,87 до 15 338,76 евро“;

в) в ал. 3 думите „от 1500 до 15 000 лв.“се заменят с „от 766,94 до 7 669,38 евро“, а думите „от 6000 до 60 000 лв.“ се заменят с „от 3 067,75 до 30 677,51 евро“.

13. В чл. 78 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите „от 1500 до 15 000 лв.“ се заменят с „от 766,94 до 7 669,38 евро“;

б) в ал. 2 думите „от 5000 до 20 000 лв.“ се заменят с „от 2 556,46 до 10 225,84 евро“.

**§ 35.** В Закона за българските лични документи (обн., ДВ, бр. 93 от 1998 г.; изм., бр. 53, 67, 70 и 113 от 1999 г., бр. 108 от 2000 г., бр. 42 от 2001 г., бр. 45 и 54 от 2002 г., бр. 29 и 63 от 2003 г., бр. 96, 103 и 111 от 2004 г., бр. 43, 71, 86, 88 и 105 от 2005 г., бр. 30, 82 и 105 от 2006 г., бр. 29, 46 и 52 от 2007 г., бр. 66, 88 и 110 от 2008 г., бр. 35, 47, 82 и 102 от 2009 г., бр. 26 и 100 от 2010 г., бр. 9 и 23 от 2011 г.; Решение № 2 на Конституционния съд от 2011 г. - бр. 32 от 2011 г.; изм., бр. 55 от 2011 г., бр. 21, 42 и 75 от 2012 г., бр. 23 и 70 от 2013 г., бр. 53 от 2014 г., бр. 14, 79 и 80 от 2015 г., бр. 33, 81, 97 и 101 от 2016 г., бр. 85 и 97 от 2017 г., бр. 14 и 24 от 2018 г., бр. 1, 12, 17, 24, 34, 58 и 101 от 2019 г., бр. 60, 69, 98 и 101 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г., бр. 32 от 2022 г. и бр. 8, 65 и 67 от 2023 г., бр. 52 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 5 се правят следните изменения и допълнения:

а) досегашния текст става ал 1

б) създава се ал. 2:

„(2) Организацията и технологията на работа на структурите на МВР при издаване на български лични документи и при издаване, записване, спиране, възобновяване и прекратяване на удостоверение на електронна идентичност (УЕИ) в българските лични документи се извършват по ред, определен с акт на министъра на вътрешните работи.“

2. В чл. 31, ал. 4 се изменя така:

„(4) Личните карти се издават при обикновена услуга в срок до 20 дни, при бърза услуга - до три работни дни от деня след приемане на заявлението, а при експресна услуга - до 8 работни часа от приемане на заявлението.“

3. В чл. 32б се правят следните изменения:

1. В ал. 1 думите „до 8 работни часа“ се заменя с „до 3 работни дни“;

2. Алинея 4 се изменя така:

„(4) Временната карта за самоличност се подменя при обикновена услуга в срок до 20 дни, при бърза услуга - до три работни дни от деня след приемане на заявлението, а при експресна услуга -до 8 работни часа от приемане на заявлението.“

4. В чл. 48, ал. 1 се изменя така:

„(1) Паспортите се издават при обикновена услуга в срок до 20 дни, при бърза услуга – до три работни дни от деня след приемане на заявлението, а при експресна услуга – до 8 работни часа от приемане на заявлението.

5. В чл. 80 думите „от 120 до 500 лв.“ се заменят с „ от 60 евро до 260 евро“

6. В чл. 81 се правят следните изменения:

а) в ал. 1 думите „от 50 до 250 лв.“ се заменят с „от 30 евро до 130 евро“;

б) в ал. 2 думите „от 80 до 300 лв.“ се заменят с „ от 40 евро до 150 евро“;

в) в ал. 3 думите „ от 120 до 500 лв“ се заменят с „от 60 евро до 260 евро“.

7. В чл. 82, ал. 1 се правят следните изменения:

а) в т. 1 думите „80 лв.“ се заменят с „40 евро“;

б) в т. 2 думите „30 лв.“ се заменят с „15 евро“ ;

в) в т. 3 думите „50 лв.“ се заменят с „25 евро“;

8. В § 1 от Допълнителните разпоредби т. 5 се отменя.

9. Параграф 20 в Преходните и заключителни разпоредби се изменя така:

„§ 20. Заявленията за издаване на моряшки паспорт се подават в Министерството на транспорта и съобщенията. Заявителят се явява лично за снемане на биометрични данни. Заявителят може да не се явява лично за снемане на биометрични данни, ако няма промяна на името, единния граждански номер, пола, гражданството или не са настъпили съществени и трайни изменения на образа на лицето и са му снети необходимите биометрични данни до 59 месеца от датата на подаване на заявленията. Документът за самоличност се персонализира в ДБДС и се получава от мястото, където е подадено заявлението.“.

**§ 36.** В Закона за Министерството за вътрешните работи (Обн., ДВ, бр. 53 от 2014 г., изм. и доп. бр. 98 и 107 от 2014 г., бр. 14, 24, 56 и 61 от 2015 г., бр. 81, 97, 98 и 103 от 2016 г., бр. 13, 26, 58, 97 и 103 от 2017 г., бр. 7, 10, 48, 55 и 77 от 2018 г., бр. 7, 17, 34 и 58 от 2019 г., бр. 60 и 85 от 2020 г., бр. 20 от 2021 г., бр. 22, 56 и 62 от 2022 г., бр. 48, 67 и 84 от 2023 г., бр. 18, 19, 33 и 70 от 2024 г. и бр. 52 от 2025 г.) се правят следните изменения и допълнения:

1. В чл. 14, ал. 2 се създава т. 11:

„11. охрана на специални домове за временно настаняване на чужденци и на центрове за настаняване на чужденци“.

2. В чл. 39, ал. 3 се създава изречение четвърто:

„Главна дирекция „Гранична полиция“ е орган за скрининг на външни граници, съгласно Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817.“.

3. В чл. 43а, ал. 2 се изменя така:

„(2) Дирекция "Миграция" е структура на МВР за регулиране на миграционните процеси и административния контрол върху пребиваването на чужденците в Република България, противодействие на незаконната миграция на територията на Република България, управление и охрана на специални домове за временно настаняване на чужденци, центрове за скрининг и центрове за гранични процедури за връщане и за административно обслужване на гражданите на Европейския съюз, гражданите на държави - страни по Споразумението за Европейското икономическо пространство, гражданите на Конфедерация Швейцария, както и членовете на техните семейства, съгласно Закона за влизането, пребиваването и напускането на Република България на гражданите на Европейския съюз и членовете на техните семейства. Дирекция „Миграция“ е орган за изпълнение на връщане по Регламент (ЕС) 2024/1349, както и орган за скрининг, извършван на територията на страната, съгласно Регламент (ЕС) 2024/1356.“.

4. В чл. 102 , ал. 1 се създават т. 15 и 16:

15. извършват дейности по връщане съгласно Регламент (ЕС) 2024/1349 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за установяване на процедура на границата за връщане и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1148;

16. извършват скрининг на чужденци съгласно Регламент (ЕС) 2024/1356.

5. В чл. 105 се правят следните изменения и допълнения:

а) В основния текст след думата „процеси“ се поставя запетая и се добавя „противодействие на незаконната миграция“;

б) т. 4 се изменя така:

„4. извършват проверки по местопребиваване на чужденците и провеждат интервюта“.

в) създават се т. 5 и 6:

„5. извършват скрининг на чужденци, които пребивават незаконно на територията на страната, и не са били подложени на скрининг в друга държава съгласно Регламент (ЕС) 2024/1356.

6. извършват дейности по връщане съгласно Регламент (ЕС) 2024/1349 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за установяване на процедура на границата за връщане и за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1148.

**§ 37.** В чл. 83 от Закон за здравето (обн., ДВ, бр. 70 от 2004 г.; изм., бр. 46, 76, 85, 88, 94 и 103 от 2005 г., бр. 18, 30, 34, 59, 71, 75, 80, 81, 95 и 102 от 2006 г., бр. 31, 41, 46, 53, 59, 82 и 95 от 2007 г., бр. 13, 102 и 110 от 2008 г., бр. 36, 41, 74, 82, 93, 99 и 101 от 2009 г., бр. 41, 42, 50, 59, 62, 98 и 100 от 2010 г., бр. 8, 9, 45 и 60 от 2011 г., бр. 38, 40, 54, 60, 82, 101 и 102 от 2012 г., бр. 15, 30, 66, 68, 99, 104 и 106 от 2013 г., бр. 1, 98 и 107 от 2014 г., бр. 9, 72, 80 и 102 от 2015 г. и бр. 17, 27, 98 и 103 от 2016 г., бр. 58, 85 и 102 от 2017 г., бр. 18, 77, 91, 98 и 102 от 2018 г., бр. 24, 58, 99 и 101 от 2019 г., бр. 23, 28, 34, 44, 67, 103, 105 и 110 от 2020 г., бр. 21 от 2021 г. и бр. 8, 17, 18, 32, 41, 58 и 62 от 2022 г.; Решение № 14 на Конституционния съд от 2022 г. - бр. 94 от 2022 г.; изм., бр. 102 и 104 от 2022 г., бр. 8, 66, 80, 86, 96 и 102 от 2023 г., бр. 35, 39 и 85 от 2024 г., бр. 25 от 2025 г., попр. бр. 27 от 202 5г., бр. 52 от 2025 г. и . бр. 13 и 16 от 2026 г.**)** се създава ал. 10:

„(10) Гражданите на трети държави, които са подложени на скрининга, посочен в членове 5 и 7 от Регламент (ЕС) 2024/1356 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 година за въвеждане на скрининг на граждани на трети държави на външните граници и за изменение на регламенти (ЕО) № 767/2008, (ЕС) 2017/2226, (ЕС) 2018/1240 и (ЕС) 2019/817, преминават предварителна проверка на здравословното състояние, извършен от квалифициран медицински персонал, за да се установят всички нужди от здравни грижи или изолация по съображения, свързани с общественото здраве. Въз основа на медицинските обстоятелства, свързани с общото състояние на отделен гражданин на трета държава, квалифицираният медицински персонал може да реши, че по време на скрининга не е необходима допълнителна проверка на здравословното състояние. Гражданите на трети държави, подложени на скрининга, посочени в членове 5 и 7, имат достъп до спешни медицински грижи и основно лечение.